

Bruxelles, 25. veljače 2016.
(OR. en)

6147/16

SOC 63
EMPL 38
ECOFIN 102
EDUC 25

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika/Vijeće
Predmet:	Europski semestar 2016.: doprinos Europskom vijeću (Bruxelles, 17. i 18. ožujka 2016.)

Za delegacije se u prilogu nalazi smjernica predsjedništva o navedenom predmetu radi pripreme sastanka Vijeća (EPSCO) 7. ožujka 2016.

Smjernica predsjedništva

EPSCO, 7. ožujka

Uvod

Od pokretanja europskog semestra 2011. provode se redovne prilagodbe u pogledu postupka, sadržaja i uključenih tijela. Stavljanje sve većeg naglaska na tržište rada i socijalne ciljeve odražava se u godišnjim preporukama za pojedine zemlje. To je dovelo i do jačanja praćenja i multilateralnog nadzora, uključujući stručnu reviziju. Za taj razvoj važno je sveprisutno zajedničko uvjerenje da je potrebna bolja ravnoteža između gospodarskih/financijskih i socijalnih ciljeva.

U sklopu Vijeća EPSCO Odbor za zapošljavanje (EMCO) i Odbor za socijalnu zaštitu (SPC) redovito prate provedbu preporuka za pojedine zemlje povezanih sa zapošljavanjem i socijalnom politikom.

Osim te „tehničke stvarnosti”, postoji i „politička stvarnost” zbog koje je ključno snažnije se usmjeriti na učinkovitu provedbu preporuka za pojedine zemlje. Ta druga dimenzija veoma je relevantna s obzirom na to da je politička odgovornost nužan preduvjet za uspješno rješavanje nedostataka opisanih u preporukama za pojedine zemlje. To je istodobno i dimenzija o kojoj izravni dionici rijetko otvoreno raspravljaju.

Trebalo bi ojačati pozitivan uzajamni pritisak na političkoj razini, posebno razmjenom najboljih praksi i omogućavanjem iskrenih i otvorenih rasprava. S obzirom na visok udio područja politika u godišnjem paketu preporuka za pojedine zemlje koje su u nadležnosti EPSCO-a, EPSCO bi trebao postati aktivniji i usmjereniji u tom pogledu. Cilj ove rasprave o politikama jest da bude od ključne važnosti u postizanju tog cilja.

Glavna pitanja o politikama o kojima se raspravlja mogu se pronaći u doprinosu Odbora za zapošljavanje (*vidjeti dokument 6151/16 + ADD1*) u kojem se odražavaju rezultati nedavnog multilateralnog tematskog preispitivanja **segmentacije tržišta rada i ugovornih odnosa**. U smjernici se posebno naglašava da potreba da se u politikama tržišta rada pronađe ravnoteža između fleksibilnosti i sigurnosti nije nova te da je iskustvo reforma u proteklim desetljećima bilo različito: neke su bila veoma uspješne, druge su dovele do nekih neželjenih posljedica koje je potrebno riješiti.

Segmentacija tržišta rada postala je važno pitanje za tvorce politika. Vijeće je preporučilo da se nekoliko država članica uhvati ukoštac s problemom segmentacije tržišta rada reformama zakonodavstva u području zaštite radnih mjesta. Kao odgovor na taj izazov niz država članica posljednjih je godina pokrenulo sveobuhvatne i dalekosežne reforme, a druge se trenutačno pripremaju učiniti isto.

U posljednje vrijeme sve se više pozornosti posvećuje mogućnostima fleksibilnijih uvjeta tržišta rada, uz istodobno prepoznavanje izazova koji proizlaze iz novih oblika zapošljavanja (samozapošljavanje, povremeni rad, rad na poziv itd.). Glavni izvor zabrinutosti jest da se iza nekonvencionalnih oblika rada mogu kriti tradicionalni, nesigurni i slabo plaćeni oblici rada umjesto da ti oblici rada budu istinska prilika za iskorištavanje fleksibilnijih i jeftinijih proizvodnih tehnologija. Zbog pojave tih novih oblika zapošljavanja rasprava se s teme dvaju razreda tržišta rada polako preusmjerava na segmentirana tržišta rada. Zbog slabe mobilnosti i malog broja prijelaza s jednog tržišta rada na drugi podrazumijeva se da je segmentacija tržišta rada strukturna.

Važna opća napomena iz glavnih zaključaka provedbe multilateralnog nadzora Odbora za zapošljavanje jest da se države članice suočavaju s nizom situacija. Preispitivanjem koje je proveo Odbor za zapošljavanje pokazalo se da je postignut znatan napredak u rješavanju izazova utvrđenih u preporukama za pojedine zemlje. U brojnim slučajevima politički i zakonodavni postupak (koji je često vrlo osjetljiv i zahtijeva sudjelovanje mnogih zainteresiranih strana, prije svega socijalnih partnera) dovršen je ili će uskoro biti dovršen. Sada je izazov uspješna provedba tih mjera, nakon koje slijedi dovoljno pouzdano praćenje i ocjenjivanje kako bi ih se moglo dodatno poboljšati.

Ipak bi trebalo prepoznati da je za provedbu potrebno vrijeme i rezultate se ne može očekivati odmah. Osim toga, umjesto usmjeravanja na specifične detalje mjera politike više bi se pažnje trebalo posvetiti ocjenjivanju toga postoji li odgovarajuća ukupna ravnoteža između svih međusobno povezanih čimbenika kojima se određuje funkcioniraju li tržišta rada, a to se može postići na različite načine.

U preispitivanju koje je proveo Odbor za zapošljavanje također je istaknut niz specifičnih smjernica politike. One su među ostalim povezane s važnošću sudskog izvršavanja u svrhu borbe protiv zlouporaba i lažnih tumačenja, upotrebom i učinkovitošću fiskalnih poticaja, povećanjem broja samozaposlenih i njihovim učinkom na sustave socijalne zaštite te s praksama ocjenjivanja i praćenja.

U tom kontekstu, ministri su pozvani da odgovore na sljedeća pitanja:

- Strukturne reforme često vode do preraspodjele kolektivnog bogatstva: neki imaju koristi od toga, a neki gube. Na koji se način „uključive” strukturne reforme mogu najbolje zaštititi? Kako se može uskladiti politički nepovoljna neusklađenost između kratkoročnih negativnih posljedica reforma i izbornih ciklusa?
- Jesu li same preporuke za pojedine zemlje potakle provedbu? Bi li trebalo povećati odgovornost davanjem državama članicama veće slobode u provođenju vlastitog odgovora politika, ili bi preporuke za pojedine zemlje trebale biti dovoljno specifične da se izbjegne „reinterpretacija” u vlastitu korist država članica (čime se stvara pritisak za provedbu nužnih ali nepopularnih mjera)?
- Koji savjet biste dali u pogledu provedbe preporuka za pojedine zemlje? Koji čimbenici su doprinijeli uspješnoj provedbi preporuka za pojedine zemlje u vašoj zemlji i koje ste prepreke morali svladati? Je li uspješna potpuna provedba preporuka za pojedine zemlje dovela do očekivanih pozitivnih rezultata? Ako ne, je li razlog za to vremenski razmak u ostvarivanju rezultata?

Organizacija rasprave

Ministri su pozvani da se u svojim intervencijama usredotoče na provedbu. Temeljeći se na gore navedenim elementima, u daljnjim informacijama trebalo bi se usmjeriti na političke izazove, zastoje i uspjehe koji su rezultat segmentacije tržišta rada i ugovornih odnosa. S obzirom na to da sve države članice nisu dobile preporuke za pojedine zemlje o pitanjima o kojima se raspravlja, ministri također mogu općenito reagirati na provedbu preporuka za pojedine zemlje (vidjeti gore).

U pogledu redoslijeda intervencija, nakon uvoda predsjednika Komisija i predsjednici Odbora za zapošljavanje i Odbora za socijalnu zaštitu predstaviti će svoje doprinose raspravi.

Tri države članice (FR, IT, PL) zatim će predstaviti svoje nedavne napore za provedbu reformi u tom području, usmjeravajući se na političke izazove s kojima su se susrele, kao što su pitanja povezana s, među ostalim, načinima kako se nositi s različitim dionicima, raznim interesnim skupina te drugim političkim razmatranjima.

Nakon rasprave o tim situacijama u određenim zemljama, sve države članice koje budu htjele reagirati na prezentacije ili na pitanja za raspravu predstavljena na kraju ove smjernice predsjedništva, dobit će mogućnost da to učine. Ministri također mogu komentirati „prirodu” preporuka za pojedine zemlje ili razmotriti vlastita iskustva s provedbom.

Ministri posebno mogu raspravljati o strategijama za rješavanje pitanja „pobjednika i gubitnika” strukturnih reformi zajedno s, ako je relevantno, svim prijelaznim rješenjima o tome kako osigurati odgovarajuće sudjelovanje socijalnih partnera. Također mogu raspravljati o poteškoćama u komunikaciji o takvim strukturnim reformama i u njihovu ostvarenju, posebno ako se njihovim kratkoročnim učincima možda ne potiče rast.

Ministre se potiče da u dijeljenju svojih iskustava sudjeluju na iskren i konstruktivan način. Time će se omogućiti dinamična rasprava s konkretnim rezultatima koji će koristiti svima.

Predsjedništvo će Europskom vijeću (17. i 18. ožujka) podnijeti sažeto izvješće o ishodu ove i drugih rasprava povezanih s europskim semestrom.